

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22010 - Educació Inclusiva / 2
Titulació	Grau d'Educació Infantil (Pla 2013) - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Francisca Moreno Tallón	15:00	16:00	Dilluns	02/09/2019	31/07/2020	A-104

Responsable
francisca.moreno@uib.es

Contextualització

L'assignatura d'Educació Inclusiva es troba ubicada al primer quadrimestre del segon curs dins el Mòdul 2 titulat Planificació i gestió dels processos educatius, la qual s'articula al voltant d'aspectes com: l'atenció a la diversitat i la igualtat d'oportunitats, l'escola inclusiva, el model de suport per dur a terme pràctiques inclusives, l'educació de qualitat i la qualitat de vida, així com el tractament de diferents estratègies metodològiques per atendre a tot l'alumnat.

En poques paraules, podríem dir que l'assignatura pretén ajudar a l'alumnat a mirar d'una altra manera l'escola, tot valorant la diversitat com a quelcom intrínsec a la realitat social i educativa i contribuir a establir els fonaments que serviran de base per reflexionar i analitzar la complexitat de la realitat educativa.

L'assignatura es proposa doncs, continuar treballant en la mateixa línia del Mòdul 2, completant un procés formatiu encaminat al treball d'algunes competències com són el treball cooperatiu, la capacitat crítica i d'anàlisi o el disseny, organització i avaluació de contextos d'aprenentatge, sempre en el marc d'una perspectiva sistèmica que entén l'escola de forma global on el suport està implícit.

Requisits

Competències

Guia docent

Específiques

- * Capacitat per dissenyar, organitzar i avaluar contextos d'aprenentatge que atenguin la diversitat dels nins i nines i les seves singulars necessitats educatives, la igualtat de gènere i l'equitat i el respecte als drets humans. (competència 24)

Genèriques

- * Capacitat per adquirir estratègies per al treball col·laboratiu desenvolupant actituds de respecte a la pluralitat de perspectives, el contrast d'opinions i el respecte a la diversitat. (competència 3)
- * Capacitat per analitzar la realitat des d'una perspectiva sistèmica i integradora. (competència 12)
- * Capacitat per expressar-se oralment i per escrit amb fluïdesa i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió. (competència 22)
- * Capacitat per a desenvolupar habilitats socials que facilitin la comunicació i el diàleg i disposar d'estratègies per al treball col·laboratiu en famílies. (competència 23)
- * Capacitat per a desenvolupar una actitud de creixement i millora professional adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials que aniran sorgint al llarg de la trajectòria professional (competència 32)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. De l'exclusió a la inclusió educativa
  - Els processos d'exclusió social i el seu reflex a l'educació
  - El pas de la segregació a la integració escolar
  - Les polítiques educatives en diferents moments històrics fins a l'actualitat
- Tema 2. Configuració de l'Educació Inclusiva
  - Definicions: cap a una escola inclusiva
  - Principis, valors i dimensions de la inclusió educativa
  - Barreres i facilitadors: dos conceptes claus per a la millora de l'escola
  - Col·laboració i diàleg en l'escola inclusiva, creant comunitat
  - L'Index for Inclusion, una eina per avaluar i millorar els processos d'inclusió
  - La xarxa de suports per a la inclusió de tot l'alumnat a l'escola
- Tema 3. L'Atenció Primerenca
  - Què és l'Atenció Primerenca?
  - La xarxa d'Atenció Primerenca a les Illes Balears
- Tema 4. Família i Necessitats Especials
  - Aspectes claus a tenir en compte en l'Etapa d'Educació Infantil al treballar amb les famílies d'infants amb necessitats especials

Guia docent

Metodologia docent

En aquests apartats es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes.

L'assignatura disposarà d'una aula de Moodle al Campus Extens per tal que es faciliti la comunicació i la disposició de material per a l'alumnat. A aquesta aula, l'alumnat hi trobarà a la seva disposició: un forum de notícies, un calendari de tasques, documents electrònics i algunes propostes didàctiques que s'hauran de treballar de manera autònoma.

Activitats de treball presencial (1,88 crèdits, 47 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	En aquestes classes s'exposaran els continguts fonamentals de l'assignatura i es requerirà el debat i discussió sobre diferents documents de treball. A partir d'articles es desenvoluparan sessions d'anàlisi i reflexió compartida. És clau, per tant, la intervenció de l'alumnat el qual haurà d'haver treballat amb els materials complementaris proposats.	25
Classes pràctiques	Classes teòrico pràctiques	Grup mitjà (M)	Els alumnes hauran de posar en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant: <ul style="list-style-type: none"> - L'anàlisi i interpretació de situacions escolars - La posada en comú d'activitats treballades en petit grup - Debats envers diferents situacions educatives contraposades - Anàlisi de casos, etc. 	20
Avaluació	Prova escrita	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen al final del semestre on s'avaluarà tota la informació treballada durant el curs.	2
Avaluació	Participació	Grup mitjà (M)	S'avaluarà la participació i la capacitat de treball en equip, així com l'expressió oral.	0

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4,12 crèdits, 103 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		L'alumnat haurà de dur a terme: <ul style="list-style-type: none"> - Les lectures seleccionades i presentades a l'inici del curs, les quals seran objecte d'avaluació en l'examen final. - La recerca de documentació. - L'estudi dels distints temes de l'assignatura. - Anàlisi de casos. 	103

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació. L'assistència a les classes teòriques (GG) és recomenable i obligatòria a les classes pràctiques (GM).

L'estudiant haurà de repetir la tasca pertinent havent d'esperar a la següent convocatòria. La presència de faltes d'ortografia i/o gramàtica i/o sintaxis a qualsevol activitat acadèmica lliurada pels alumnes pot ser objecte de ser qualificada negativament.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes teòric pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Els alumnes hauran de posar en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant: - L'ànlisi i interpretació de situacions escolars - La posada en comú d'activitats treballades en petit grup - Debats envers diferents situacions educatives contraposades - Anàlisi de casos, etc.
Criteris d'avaluació	L'alumnat realitzarà una prova escrita que es concretarà a l'inici del curs. Aquesta prova es planificarà per al mes de desembre.

Percentatge de la qualificació final: 35%

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen al final del semestre on s'avaluarà tota la informació treballada durant el curs.
Criteris d'avaluació	Examen dels continguts de l'assignatura, el qual es realitzarà al període d'avaluació complementari. Per aprovar és necessari aconseguir, com a mínim, un 5 en aquest element d'avaluació.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Guia docent

Participació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	S'avaluarà la participació i la capacitat de treball en equip, així com l'expressió oral.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà l'assistència, participació, capacitat d'expressió i el treball en equip. Per altra part, es podrà donar la possibilitat de realitzar algunes activitats on line.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

ECHEITA, G. (2005). Educación para la inclusión o educación sin exclusiones. Madrid: Narcea.
MACARULLA, I. y SAIZ, M. (coords.) (2009). Buenas prácticas de escuela inclusiva. La inclusión de alumnado con discapacidad: un reto, una necesidad. Barcelona: Graó.
LIZASOÁIN, O., OCHOA, B., ARELLANO, A., CRESPO, N., MAGALLÓN, S. I SÁNCHEZ-CARPINTERO, R. (2016). Alumnos con trastornos del neurodesarrollo. Navarra: Eunate

Bibliografia complementària

AINSCOW, M. (1995). Hacia escuelas inclusivas: desarrollo y tendencias internacionales. Ponencia presentada en la XXII Reunión Científica de la Asociación Española para la Educación Especial. Murcia, Noviembre.
ARNAIZ, P. (2003). Educación inclusiva: una escuela para todos. Málaga: Aljibe
AAVV. (2004). Atendre la diversitat a l'escola. El paper del mestre de support. Palma: Lleonard Muntaner
ARDANAZ, L i alters (2004) La escuela inclusiva. Prácticas y reflexiones. Barcelona: Graó.
BOOTH, T. y AINSCOW, M. (2002). Guía para la evaluación y mejora de la educación inclusiva. UNESCO.
BASSEDAS, E. i altres (2001). Aprender i ensenyar a l'educació infantil. Barcelona: Ed. Graó.
BRAZELTON, T. B. y GREENSPAN S. I. (2005). Las necesidades básicas de la infancia. Lo que cada niño o niña precisa para vivir, crecer y aprender. Barcelona: Graó.
FEAPS (2009). La educación que queremos. Madrid: FEAPS. http://www.feaps.org/biblioteca/documentos/educacion_inclusivaesp.pdf
GARCÍA, C. (2005). Educación y diversidad. Málaga: Aljibe.
GÚTIEZ CUEVAS, P. (edit.) (2005). Atención temprana. Prevención, detección e intervención del desarrollo (0-6 años) y sus alteraciones. Madrid: Editorial Complutense.
MILÁ, Mª G. y MULAS, F. (2005). Atención temprana. Desarrollo infnartil diagnóstico, trastornos e intervención. Valencia: Promolibro.
MUNTANER, J.J. (2009). Escuela y discapacidad intelectual. Propuestas para trabajar en el aula ordinaria. Sevilla: MAD
PARRILLA, A. (1996). Apoyo a la escuela: un proceso de colaboración. Bilbao: Mensajero.
PUJOLÀS MASET, P. (2001). Atención a la diversidad y aprendizaje cooperativo en la educación secundaria obligatoria. Málaga. Aljibe.
SÁNCHEZ ASÍN, A. (1997). Atención Temprana. Programa de 0 a 3 años. Barcelona: Cedecs Editorial.
TOMLINSON C. A.(2001) "EL aula diversificada" . Barcelona. Editorial Octaedro bolsillo

Guia docent

UNESCO (2008). La educación inclusiva: el camino hacia el futuro. Ginebra: UNESCO. Recuperat el 16 de gener de 2010 de http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Policy_Dialogue/48th_ICE/ICE_FINAL_REPORT_spa.pdf

